

זמני שבת קודש

רבונו	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
20:54	20:11	19:11	תל אביב
20:57	20:13	19:09	ירושלים
20:54	20:11	19:12	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

כדאי לחזור הביתה

הכנות רבות קדמו לנסיעת הרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר זי"ע אבי הרבי ה'ישמח ישראל' זי"ע, לצורך מנוחה ונופש. היה זה אחרי שהרופאים הביעו דעתם הנחרצת כי עניין המנוחה הינו חובת המציאות עבורו, ובליית ברירה ואחרי שכנועם רבים נענה לצאת למסע לעיירת המנוחה.

מובן, שנסיעת הרבי הכריחה מאמצים כבירים: סידור המקום – שיתאים לשביעות רצונו וגם יספק את דעת הרופאים, להסדיר בית מדרש ומניין תפילה במקום, אספקת מזון בכשרות מהודרת ובשפע רב שיספיק לרבי ולכל בני הפמליא, וכמובן – עלויות המסתכמות בהון תועפות עבור כל לקראת הצרכים האמורים. רק לקראת סוף חודש אב הוכתרו המאמצים בהצלחה, והרבי מאלכסנדר עזב את עיר מגוריו, כשפניו מועדות לעיירת הנופש.

הגיעה שבת מברכין חודש אלול. הרבי שוהה בעיירת הנופש, ומקיים שבת מרוממת עם קבוצה מצומצמת מחסידיו. במוצאי השבת העילאית, מיד אחרי הבדלה, למרבה הפתעה קובע הרבי: 'חוזרים הביתה!'

ויהי לפלא. הן הושקעה טרחה כה רבה במסע, תכנון וסידורים אינספור, יגיעה רבה והוצאות כבדות. כל זאת בשביל שבת אחת? הרי הגענו לכאן לפני מספר ימים בלבד, וכבר לשונו? אך הרבי היה נחרץ בדעתו לשוב לביתו...

איש לא הרהיב עוז לשאול על כוונת הרבי, חוץ מבנו, לימים הרבי בעל ה'ישמח ישראל' זי"ע, שקרב אל אביו ושאל: 'מעשי הרבי תורה הם, ולימוד והם צריכים. הן מאמצים גדולים הושקעו בהכנת הנסיעה, ימים ולילות של טרחה, הפעלת קשרים וממון רב. אנחנו כאן רק כמה ימים, וכבר סובר אבא לשוב הביתה? על שום מה?'

השיב לו הרבי במתק שפתיים: 'הרי חודש אלול הגיע, וכשאשוב ויתמחו החסידים איש אל רעהו למה חזרתי כל כך מהר, גידו כי שבת הביתה בגלל חודש אלול, וכתוצאה מכך יבינו את יקרת החודש ומעלתו, ויתנו דעתם ולבם לנצלו כראוי...'

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש ה'ישמח והמוסדות

חודש אלול הקדוש

מה מיוחד בחודש אלול ומה עלינו לעשות בו

אין בכלל אפשר לדמות זה לזה! א"כ בן תורה מתעסק בדבר הכי חשוב שיש בעולם, אבל צריך להבין שכפי גודל הזכות, וכפי עוצמת המעלה היקר והתפארת שיש לבן תורה, שהוא למעלה בקודש בתורה"ק. אבל הרי כפי מעלתו גם גודל התביעה והטענה עליו, אם ח"ו מתבטל מלימוד התורה להתעסק בהבלים.

הגע בעצמך: יהלומן העוסק באבני חן יקרות מאד, כל גרגר קטן מזה שווה מיליונים, הוא בוודאי מרוויח המון כסף, מאידך, אם מאבד יהלום אחד, הרי זה נזק עצום!

גדול ת"ת מהצלת נפשות! מהצלת נפשות! ללמוד תורה יותר חשוב מפיקוח נפש הדוחה כל התורה כולה. אבל כפי הזכות גם הטענה והפחד, כמו אותו יהלומן שאם מאבד יהלום הרי זה נזק גדול מאד, אדם שמתבטל מת"ת, מפסיד זמן איכות של תלמוד תורה, הרי זה הפסד גדול מאד, חבל על דאבדין, כזו מצוה יקרה הולכת לאיבוד בשביל הבלים!?

זה מפורש בחז"ל "כשם שת"ת גדול מכל המצוות, כך עונש ביטולה גדול מכל העבירות" (מאירי חיבור התשובה א ז, ח"א י ד, והמקור בר' יונה ג יד מספרי עקב) אתה מתעסק ביהלומים, זה דבר אדיר! אבל - האחריות כבדה יותר!

עד כאן אמרתי לבחורי הישיבה, אבל זה נוגע גם לשאר היושבים כאן, גם לאלו שלא זכו לחבוש את ספסלי בית המדרש, אבל הם באים לשמוע תורה ומוסר, צריכים לדעת את החשיבות של זה, של כל שיעור תורה שלומדים. צריך להבדיל בין התועים, בין מי שזכה ללמוד תורה לבין מי שלא זכה, גם אם יעשה אדם מצוות יומם ולילה, אבל לא קובע עיתים לתורה. הוא לא דומה לחברו שבא לדרשה, שבא לשיעור תורה. ברון אלוקינו שהבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו! אינו דומה מי שמקיים כל המצוות, מתפלל כל יום במניין ויש לו תפילין מהודרות, אבל הוא לא קובע עיתים לתורה, הוא לא שווה בכלל לחברו הלומד תורה אפילו מעט!

בישיבות הקדושות יודעים מה זה תורה ומצוות, יודעים מה זה מוסר ויראת שמים, ויודעים היטב מהו אלול. כשעוסקים בתורה ומוסר יודעים מה הקב"ה תובע מעמנו, יודעים את עומק הדין ואת הארחות והדרכים של משפט הקב"ה. זה לא פשוט בכלל, המשפט נוקב והדין חודר עמוק. שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

שבת אנחנו בראש חודש אלול הקדוש, צועדים לקראת יום הדין, ראש השנה הבא עלינו לטובה. בישיבות הקדושות, כששומעים את המילה "אלול" אע"פ שבישיבות הקדושות לומדים יום ולילה, עסוקים ברוחניות, בעבודת ה'. ובכ"ז כששומעים את המילה "אלול" עובר זרם חשמל בכל הגוף, עושים "קבלות", מוסיפים מהלילה ליום, עורכים תענית דיבור. בן תורה יודע מה זה יום הדין, יודעים את עומק הדין, יודעים את משפטי ה', שאין לפניו משוא פנים ולא מתן שוחד מצוות.

בדורות קודמים, כשהלבבות היו רכים יותר ועירנים יותר, מהדור המפונק והמגושם שלנו, כשהיו שומעים את המילה "אלול" היתה עוברת לחלה בכל הגוף, ויש צדיקים שהיו מתעלפים מרוב חולשה פחד וחרדה בקרוב הקרב ימי הדין והרחמים, ימי האור הגדול החודר כל חדרי בטן, המייסר כליות ולב, המעורר ישנים ומקיץ נרדמים, המזעזע אדישים ומעביר רטת ורתת בהולכים עקב בצד גודל כמי שכל חייהם לפנייהם. ובסליחות היו בוכים בדמעות, ולא אחת היתה נשמעת קריאה מעזרת הנשים "מים, מים".

מה קרה? מה שונה חודש זה מכל החודשים? צועדים לקראת ראש השנה, שבו יעביר ה' את כל באי עולם לפניו, ויגזור עליו שנתו ומשך חייו, מי יחיה ומי ימות, מי בקיצו ומי לא בקיצו. מי במים ומי באש, מי בחרב ומי בחיה, מי ברעש ומי במגפה, מי ינוח ומי ינוע, מי ישקט ומי יטרף, מי ישלו ומי יתייסר, מי יעני ומי יעשיר. – דנים כל אחד ואחד מאיתנו, מה יהיה אתך במשך השנה? מה יעבור עליך? אין אפשר להיות רגוע? אין שייך להיות שקט? ואחוזים גבוהים של יהודים רחוקים באים לבית הכנסת ביום כיפור, ולמה? יש חשש בלב, יש דאגה: מי יחיה ומי ימות!

בן תורה עוסק בדבר הכי חשוב לפני הבורא עולם, בתורה הק', אין מצוה חשובה כמו לימוד התורה, ששכרה וקדושתה מעבר לכל המצוות, עד ש"כל חפציה לא ישוו בה", כל המצוות אינם שוות לדבר אחד מן התורה! מבהיל! ר' אהרן קוטלר זי"ע אומר, שגם אם אדם מילדות ועד ישיבה לא יישן ולא יאכל, רק יעשה מצוות, לא יגיעו מעשיו למילה אחת של תלמוד תורה! לימוד תורה זה דבקות אחרת, זה משהו אחר לגמרי מכל המצוות.

כמו שאמרתי משל, אם נאיר את כל פרדס כץ בנרות, מילארדי נרות סביבי הן השכונה, לא יהיה זה קרוב בכלל לאור השמש! כך התורה וכל המצוות, "כי נר מצוה ותורה אור", המצוות אחר כמו נר, התורה זה אור כמו אור השמש,

ההקדשה השבועית

הצנים הם אנוש לתקיים אלפי טלמי צאנז המרשד להצלחתם אז לע"פ קידושם! ההקדשה נכספת: 200-200-01-05

לירושלמי: יידן חיה בת הדס יוסי בן הלן צורי בן רחל דייה בת חוה

לירושלמי: בנימין בן חסיה אלדד בן חוה ססיר בת עליזה לילך בת עליזה

לירושלמי: אסף בן חיה רועי בן דינה אלעד בן עונה אלדד בן ירדנה

לירושלמי: שלמה בן לון סגילית בת חנה חן בן חיה שמעון בן יילנדה יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

5 מנות לפח...

'הם כבר נורא רעבים', רטנה האם, 'חייבים לעשות איתם משהו. אולי תצא לקנות להם משהו לארוחת צהריים?'

היה זה ביום חופשה מצוי, בביתה של משפחה רגילה, שגודלה על ברכי הורים ניצולי שואה, שכוס התרעלה ששתו גרמה להם לזנוח את עיקרי הדת היהודית, ולחנך את ילדיהם בחינוך נטול מסורת. בדרך זו גידלו ההורים את ילדיהם, ומסיבה זו, לא היה האב מודע לצורך החשוב לחפש תעודת כשרות במסעדה, אליה נכנס לחפש משהו בשבילו ובשביל הילדים, לארוחת הצהריים...

הוא נכנס למסעדה והביט בתפריט הצבעוני. מגוון רחב של שיפודים, סטייקים, חזות וממולאים חייכו אליו מהקטלוג המהודר, התמונות היו מעוצבות בחן, ליד כל מנה עיקרית שכנה תוספת מרהיבה, וגם סלטים - לא חסרו...

דקות ארוכות התבונן בתפריט, לא יודע מה להחליט. קרקורי הרעב שלו וצהלות ילדיו הכריחו אותו לקבל הכרעה: סטייק משובח, ברוטב סצ'ואן חריף-מתוק, על מצע גבעולי חסה ועלי ירק צבעוניים. אין ספק, זו המנה המבוקשת, בדיוק לעכשיו!

הוא מסמן למלצר, ומבקש: 'את זה, מה שבתמונה, כזה אני רוצה.' 'כמה?' שואל המלצר בחביבות.

'אחד לך, אחד לאשתך, שלוש לילדים. חמש מנות כאלה בסך הכל. מתי יהיה מוכן?', הוא מתחיל לאבד סבלנות...

'עשר דקות' אומר המלצר, ואין רין אל המטבח, להכין את המנות המבוקשות. בינתיים, יושב האיש במסעדה, מביט אנה ואנה, ולפתע ניגש אליו מיישה ולחש משהו באוזניו. באותם רגעים הרגיש שהכסא בווער תחתיו, ותחושת הרוגע של המסעדה התחלפה בקוצים דוקרניים שהחלו להינעץ בלבו...

בינתיים, מזדרז המלצר לעשות כאשר התבקש. תשע דקות לקחו לו, והוא יצא את המטבח כשהמגש בידיו, ועליו חמש מנות מוכנות...

'אין ספק, זו המנה המבוקשת', הוא מהרהר, היא נראית ממש כמו בתמונה - חזה צלוי היטב לסטייק, ברוטב סצ'ואן חריף-מתוק, על מצע גבעולי חסה ועלי ירק צבעוניים. בסנו המקרקרת כבר מתכוננת, ילדיו כבר מושכים בשולי חולצתו...

הרגע הבא היה רגע של קרב איתנים, בתוככי הלב פנימה. מבחון - הבעת פניו סגורה וחתומה, ומבפנים - לבו מפפר, רגשותיו משתוללים...

הוא שב והופך מהורהר, לשניה אחת בלבד. 'כמה זה?' הוא שואל את המלצר. 'מתאים וחמישים שקלים, חמישים שקל למנה, לפני טיפ', עונה המלצר בחיוך... 'בבקשה', הוא שולף שלוש מאות שקל מכיסו ומעניק למלצר...

באותו רגע, ראה המלצר מראה כמותו לא ראה מעולם. האורח הרעב, הממתין, המצפה כבר לסטייק המשובח והרך - תפס את המגש כולו והחליק את כל תכולתו אל פח האשפה בקצה המסעדה!

הסטייקים המשובחים גלשו אל שקית הניילון השחורה, והתערבבו להם בשיירי מזון, מגבות נייר ופחיות שתיה ריקות. מנות יקרות, מושקעות וטעימות מאוד - מצאו את מקומן בפח האשפה לפני שטעם מהן האורח! למה? בשל

מה הסער הגדול הזה?

האורח לא הביט אחרון, תפס את ילדיו הנדהמים והמופתעים, והעבירם במהירות למכונית שהפליגה במסעה מהירה אל מסעדה אחרת...

מה קרה? מה גרם לאורח להשליך את המנות לפח האשפה? מדוע הזמין תחילה מנות, ולמרות רעבונו - לא אכל מהן כלל? מה היתה אותה לחישה דרמטית שגרמה לשינוי הפתאומי בתוכנית ארוחת הצהריים? מה גרם לו לשלם על מנות יוקרה, אך להשליכן לבסוף ולברוח למסעדה אחרת, תוך התפרצות רגשית ומהומה בתוככי הלב?

רק ברכב הסביר האב לילדים את צעדיו האחרונים: היה זה עשרות שנים קודם לכן. אירופה בערה בעוז, המלחמה היתה בעיצומה. במחנות ההשמדה פעלו הארובות שעות נוספות, ובמחנות העבודה נאלצו היהודים לשמן את גלגלי מכונית המוות הנאצית האכזרית...

היה זה באחד המחנות, אליו הגיעה קבוצת יהודים מעיירה קטנה. כשהגיעו למחנה אחרי שבועות נסיעה בקרונות רכבות משא דחוסים, הופרדו חיש איש ממשפחתו. הנשים והילדים נשלחו אל הלא נודע, הגברים והנערים נבחרו לעבודה. מרגע הפרדה, איבד כל יהודי את משפחתו, קרוביו ומכריו, הרי איש לא ידע לאן הם הלכו, אם וכיצד ומתי מסרו נפשם לקדש את שמו יתברך בעולם...

במחנות העבודה, אנשי כל בלוק הפכו למשפחה הקרובה. אלה ששפר עליהם גורלם - זכו שבבלוק שלהם היתה גם אישיות מנהיגותית, דמות ששימשה בתפקיד הבלתי ייאמן של 'ראש המשפחה'. כזה היה גם הבלוק של הרב פייבל וינקלה...

רבי פייבל היה רב מקומי, שהתחבב מאוד על בני הקהילה בקרבה התגורה לפני המלחמה, שימש לפרנסתו כמלמד תשב"ה, ובימי צר ומצוק - בבלוקים האפלים במחנות העבודה, התגלו עוז רוח ואמונתו האיתנה במלוא יפעלם. הוא הפך לאבא של הבלוק, ראש המשפחה שהתאחדה בניסיונות כה כאובות...

כל אנשי הבלוק ידעו, כי ברגע שכוחותיהם אזולים, כאשר הם מרגישים כי אינם יכולים עוד, הכתובת היא ר' פייבל וינקלה את רגעי נגעועים למשפחה שאבדה, את הדקות הבודדות של מנוחה מכובד העבודה - כדאי לנצל להתרפק אצל ר' פייבל. הוא יקשיב וישמע את התלונות כולן, ימצא תמיד מילה טובה וטללי נוחם, יאמר דיבור של אמונה או שיחת חיזוק שתעניק כח להמשך ההתמודדות הבלתי אפשרית...

המלחמה נמשכה ונמשכה, וידיו של ר' פייבל היו 'עמוסות עבודה'. עוד ועוד יהודים נקבצו אליו מדי ערב, ביקשו לשמוע משהו שיעודד את רוחם. באחד הימים לחש להם ר' פייבל: 'שמעתם את אחד הנאצים אומר כי הפפצרות הרוסיות מתקרבות לאזור, והצבא הנאצי עומד להכריז על כניעה. התחזקו נא יהודים, כי תיכף יקיץ הקץ על הסבל והכאב, הדוחק והמחסור...'

ואכן, בימים הבאים ניכרה תנועה ערה במחנה. המפקדים עזבו, נמלטו בניסיון להציל את עורם, השאירו מאחוריהם קומץ של חיילים זוטרים, שימשיכו את המורשת הנאצית האכזרית עד הרגע האחרון. ביום מן הימים הבינו הכל כי הצבא הרוסי כבר רחוק מהמחנה אי אלו קילומטרים

בודדים, ובתוך כמה שעות ישוחרר המחנה כולו...

באותו רגע, נכנס חייל נאצי אל הבלוק של ר' פייבל וינקלה. קרא הנאצי לעברו עשרות היהודים שהתגודדו סביבו, 'הבאנו לך מתנה - את בני משפחתך שאתה כה מתגעגע אליהם. כאן בחצר נמצאים רעייתך וילדיך, ממתינים בגעגועים לפגוש את אביהם, אותו לא ראו מזה כמה שנים...'

ר' פייבל מחה דמעה לנוכח הזכרת בני משפחתו. הוא כלל לא האמין שנתורו בחיים, והנה, הנאצי מבטיח לו פגישה עימם, והם כאן, ממש מעבר לדלת... איך יכול לב של אבא שלא לצאת מגעגועים עזים לפגוש את בני משפחתו? לבו החל לפעום בפראות, התרגשותו בלטה לעין כל...

'אבל, יש לי תנאי אחד. יש לי כאן בשר משובח, שיפוד עסיסי מבשר שיהודים אינם אוכלים', אמר הנאצי בלעג. 'אם תאכל את השיפוד הזה - תזכה לראות את בני משפחתך כאן ועכשיו. ואם לא - ברגע זה, שעות ספורות לפני שתינצל מהמחנה ותהיה מהניצולים הבודדים מהמחנה - אני יורה בך!'

ר' פייבל הקשיב לתנאי, אך סימן בפסקנות 'לא'. הנאצי הוסיף לשכנע, כמו מבקש להוכיח שאמונת היהודים אינה כה חזקה כפי שהם מנסים להציג. אך ר' פייבל התעקש: 'לא ולא, אדוני, זה לא בא בחשבון!'

באותו רגע הסתובב ר' פייבל אל היהודים שסבבו אותו, מביטים אחזי אימה במתרחש, ואמר להם ברוגע ובנחישות: 'שעה זו היא שעת השמד, שעה בה אנו מצוים למסור את הנפש על כל מצוה ומצוה. זה רגע גורלי בחיי, בו אני עומד על קיום רצון קוני - שלא לאכול בשר לא כשה, ומקריב לכך את חיי, למען שמו יתברך!'

ר' פייבל נשם עמוקות, תוך שהנאצי מוסיף לנסות להתגרות בו, אך ר' פייבל איתן באמונתו וממשיך: 'בני משפחתי יקרים לי מכל, הייתי נותן כל שלאלי ידי כדי לראותם, אבל הם אלה שיפסידו אם אטמא את גופי בבשר שאינו כשר. אם אוכל חלילה מהבשר שמוצע לי עתה - אולי אזכה לפגוש אותם, אך הם כבר לא יהיו טהורים וזכים כפי שגידלתי והינכתי אותם, כי אביהם טימטם את לבו במאכל אסור!' אמר ללא פחד.

ואז, הסתובב ר' פייבל לעבר הנאצי, פתח את כפתורי חולצתו ואמר בקול רם: 'אם אתה מאיים לירות בי - בבקשה. אינך מאיים עליי את גופי לא אטמא, לילדי ולנכדי לא אזיק באכילת בשר טמא ומשוקץ, האסור עלינו בתכלית האיסור!', סיים ר' פייבל.

הנאצי עוד הוסיף לנסות, אך משראה כי ר' פייבל אינו מתרשם - ביצע את איומו. קול הדף קל נשמע, ולקול זעקת 'שמע ישראל' מקפצות דם, נפל רבי פייבל ארצה מתבוסס בדמו, מקריב נפשו לקדש שמו יתברך, השם יקום דמו...

זו היתה היריה האחרונה במחנה. דקות ספורות עמדו היהודים סביב כואבים ובוכים, המומים ממסירות הנפש שנגלתה לעיניהם, כדי להימנע מאכילת מזון לא כשר. אלא שדקות בודדות אחר כך שעטו פנימה הכוחות הרוסים, ושחררו את המחנה. ר' פייבל נרצח בדקות האחרונות, רגע לפני שניצל משנות ייסורים ארוכות, רק כדי שלא לטמא את נפשו בבשר פיגולים...

זה יכולה לבטל הגזירה, ומבטלים מעליו כל גזירות קשות ורעות, ומעביר מעליו כל המקטרגים והמשטינים, וטוב לאומרו בכל ימות השנה אחר תפילת שחרית, עד כאן לשונו.

אמירת סליחות

הזמן הראוי ביותר לאמירת הסליחות הוא משעת חצות לילה ואילך, אולם אם הציבור אינם יכולים לומר הסליחות אחר חצות לילה יכולים לומר הסליחות גם בשעות בוקר המוקדמות לפני תפילת שחרית, וכן אפשר לומר הסליחות גם לפני תפילת מנחה. אולם בלילה לפני חצות לילה אסור לומר הסליחות, ולכן יחיד שנמצא בבית הכנסת שאומרים שם סליחות וי"ג מדות לפני חצות לילה לא יענה איתם ויותר טוב שיצא משם.

מי שקם בבוקר מהשינה ורוצה לומר הסליחות צריך לברך ברכות התורה לפני אמירת הסליחות.

אמירת הסליחות נועדה לעורר את האדם ולבקש סליחה על החטאים שעשה, והאדם יתן אל ליבו שעוד מעט מתקרבים ליום הדין, ולכן יפשפש במעשיו ויחזור בתשובה ויוסיף כמה שיותר מצוות ומעשים טובים, ולכן עיקר אמירת הסליחות צריכה להיות בנחת ובמיתון ובהכנעה

יתירה וכמו שכתוב במשלי (פרק יח' פסוק כג') "בתחנונים ידבר רש" (המילה רש פירושו עני שאין לו כלום) ויבין את מה שמוציא מפיו ויפנים הדברים ללב כמה שיותר.

היחיד שאינו יכול לומר סליחות עם הציבור מותר לו לומר את כל נוסח הסליחות ביחיד, חוץ מהקטעים שאומרים אותם בארמית (כגון דעני לעניי) משום שרק ציבור יכולים לאומרם, וכן י"ג מידות אין היחיד רשאי לאומרם משום שזה נחשב לדבר שבקדושה וכל דבר שבקדושה (כגון קדיש קדושה וברכו) צריך עשרה אנשים כדי לאומרם, אולם אם היחיד אומר את הי"ג מידות בטעמי התורה מותר מפני שזה נחשב כקורא בתורה.

מי שקם בחצות לילה או באשמורת בוקר לפני עלות השחר, או שנשאר ער והגיע חצות לילה ואין לו זמן לומר גם סליחות וגם "תיקון חצות", עדיף לומר "תיקון חצות" שמעלתו יותר מן הסליחות.

כשאומר י"ג מידות, בתיבות ה' ה' לא יאמר אותם ביחד, אלא יאמר ה' ויפסיק מעט ואז יאמר שוב ה' וימשיך לומר את הי"ג מידות. ובזמן שאומר ה' ה' יכופף את קומתו בשחיה ולא יכרע לגמרי אלא קצת, ואין צריך להרים את העקבים של הרגלים מהקרקע (כמו שעושים בקדושה) אלא יישר את רגליו ויאמר הי"ג מידות בכוונה.

להלכות נוספות של הרב אהרן זכאי
כנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

פינת ההלכה הרב רועי גנון

חודש אלול

מנהג הספרדים ועדות המזרח לקום באשמורת הבוקר ולומר סליחות מראש חודש אלול עד יום הכיפורים, ויום ראש חודש עצמו אין לומר סליחות.

הטעם שמתחילים מראש חודש אלול סליחות, משום שמסורת בידינו שמשנה רבנו אחרי חטא העגל עלה לשמים להביא את לוחות הברית השניות בראש חודש אלול וירד עם הלוחות ביום הכיפורים, וכל הארבעים יום התפלל לה' יתברך שימחל על עוון העגל וביום הכיפורים ה' יתברך אמר למשה רבנו "סלחתי כדברך", ולכן כל הארבעים יום הם ימי רחמים ורצון לכל עם ישראל וביום כיפור שה' יתברך הודיע שמחל לעם ישראל נקבע ליום מחילה וסליחה לכל העוונות והחטאים שלנו.

דורשי רשומות דרשו "אלול" ראשי תיבות אני לדודי ודודי לי, וכן על הפסוק "ומל ה' אלוהיך את לבבך ואת לבב זרעך".

נוהגים שהכותב מכתב לחברו בחודש אלול כותב בתחילת המכתב "לשנה טובה תכתבו ותחתמו".

סגולה לתשובה

בזמן רבנו האריז"ל הקדוש בא אליו רבי משה אלשיך (שמכונה "האלשיך הקדוש" וכתב פירוש על חמישה חומשי תורה ועל המגילות) וסיפר לו שיצא לו בן לתרבות רעה ואמר לו האריז"ל הקדוש שיתפלל עליו בתפילת שמונה עשרה בברכת "השיבנו אבינו לתורתך" שיחזור בתשובה שלמה, ורבי משה אלשיך התפלל עליו ובפתאומיות חזר בנו בתשובה שלמה. ולכן בחודש אלול ובעשרת ימי תשובה נכון מאוד לכוון בתפילת שמונה עשרה בברכת "השיבנו אבינו לתורתך" להזכיר כמה משמותם של אלו שנטו מדרכי ה' ותורתו, ובפרט אם הם קרובים שיתפלל עליהם מעומק הלב.

אמירת מזמור 'לדוד ה' אורי'

בספר קצה המטה כתב שהאומר "מזמור לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא" (תהילים פרק כ"ז) מראש חודש אלול ואילך מובטח לו שיוציא ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים, ויצא במשפטו זכאי, ויצא לחיים טובים ולשלום, עד כאן לשונו. ובספר שער תפילה לרבי יעקב רוקח הביא בשם מהר"ח הכהן שכתב בספרו שערי רחמים שכל האומר "מזמור לדוד ה' אורי וישעי" מראש חודש אלול ועד שמחת תורה אפילו אם נגזרה רעה חס ושלום על האדם, אמירת מזמור

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

אחד שהם שניים

שאי אפשר לחיות עם אשה בלא חילוקי דעות, ואם כבודו אומר שהכל מתנהל על מי מנוחות, הרי זה כביכול שאין לכם חיים משותפים... עתה לא יכל היהודי שלא להקשות 'כבוד הרב, הרי הרב בעצמו הכריז בהלויית אשתו הרבנית, קבל עם ועדה, שאין לו מה לבקש מחילה מרעייתו'?

והתשובה לכך היא פשוטה בתכלית, וכפי שהסביר הגאון לאותו יהודי: דע לך כי הבורא יתברך ברא את האיש והאשה בעלי אישיות שונה לחלוטין, והדבר הנחשק על ידי אחד, לא יהיה נחשק על ליבו של השני, ממילא לא יתכן שלא יתגלעו בבית חילוקי דעות, ואם הנך אומר שהכל על מי מנוחות, ולא היה בינכם שום ויכוח, הרי זה כמו שאמרת שהתגרשת מרעייתך...

אבל! הדגיש הרב, דע לך שאפשר להתוכח, אך כל זה אינו צריך לגרום את בני הזוג למריבות, ועל כן אין הדבר צריך לעמוד בסתירה לכך שכאשר הבעל עומד על קברה של אשתו, יש בידו אפשרות לומר בפה מלא שאין לו מה לבקש ממנה מחילה... כי הויכוחים לא התנהלו על מי-מרה, אלא על מי-מנוחות, וכאשר האחד הוכיח את צדקתו, השני הסכים לדבריו. אחד שהם שניים.

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו לאתרנו

המעשה הבא שנספר הוא אחד הסיפורים המופלאים ביותר על הגאון הרב שלמה זלמן אויערבך זצ"ל. שהתרחש בהלויית זוגתו הרבנית ע"ה. כשהגיע רגע הפרידה שבו מבקשים בני המשפחה מחילה מהנפטר, ניצב הרב ליד מיטת רעייתו והודיע שאין לו מה לבקש ממנה מחילה, מאחר וכל חייהם עברו מתוך שלום ושלווה, ואף אחד לא פגע בשני ולו כחודו של מחט, מדעים...

אך עד כאן הסיפור ידוע, אולם לאחר פרסום הדברים ניגש אל הרב זילברשטיין שליט"א יהודי שהיה מקורב לרב שלמה זלמן, ובפיו המשך למעשה...

היהודי הנזכר נישא זה מכבר, ומפאת היותו קרוב לרב, זכה לשמוע מפיו הזדרכת אישית מפורטת בהנהגות הבית היהודי. לאחר שחלפו מספר חודשים מאז החתונה, נפגש האברך עם מורו ורבו, הרב התעניין במצב הבית הטרי, והאם הכל כשורה. והלה השיב בנוסח 'הכל ברוך השם בסדר, הכל מתנהל על מי מנוחות, לא התעוררו בינו שום חילוקי דעות!'

הביט בו הרב בפליאה, ושאל: 'אמור לי יקירי, האם התגרשת מאשתך, או אולי חלילה היא נפטרה לבית עולמה? מקורבו של הרב לא ידע את נפשו מרוב תמיהה על שאילת הרב, הוא הרי אמר שהכל מתנהל על מי מנוחות, והרב שואל אותו האם התגרש מאשתו? מה קורה פה? הגאון רבי שלמה זלמן ראה בפליאתו, והסביר את כוונתו

רוצה לטעום טעמה של תורה?

הנך מוזמן לבוא וללמוד בישיבתנו הקדושה
בראשות

הרה"ג **דניאל זר שליט"א**

ביחד עם צוות נרחב של תלמידי חכמים ואברכים
המלמדים ומרוממים את בני הישיבה בתורה
ויראת שמים עם יחס אישי ומתוך הארת פנים

ארוחות ברמה גבוהה, חדרי מגורים נקיים וממוזגים,
יציאה לטיולים ובריכות, מחנה קיץ ועוד.

☎ **03-5701212**

📍 המכבים 108 בני ברק

✉ info@rabenu.com

